

Evaluatie proces 1^e verzamelplan Buitengebied

Het verzamelplan werkt!

Februari 2015
Eenheid Ruimtelijke Ontwikkeling

Aanleiding

In februari 2014 is de nieuwe werkwijze voor het opnemen van nieuwe ontwikkelingen in het bestemmingsplan het "Verzamelplan", in de raadscommissie van de gemeenteraad besproken. Hierbij is aangegeven dat er voor de start van het tweede verzamelplan een evaluatie ter informatie aan de gemeenteraad aangeboden wordt. De start van het 2^e verzamelplan is voorzien in mei/juni 2015. Op dit moment is het 1^e verzamelplan nog niet geheel afgerond. Het 1^e verzamelplan buitengebied wordt nu gereed gemaakt voor de formele procedure. Alleen de tot nu toe gezette stappen zijn geëvalueerd in deze nota. Dit is ook het meest essentiële en nieuwe deel van het proces. Bij de vaststelling van het 1^e verzamelplan in september komen we terug op de ervaringen met de formele procedure en worden eventuele verbeterpunten verwerkt. Wel kan het proces voor het 2^e verzamelplan al starten.

Opzet evaluatie

De evaluatie start met een weergave van feiten, hoeveel aanvragen en waarom sommige aanvragen niet verder zijn gekomen. Verder wordt op basis van de in 2014 in het Plan van aanpak Verzamelplannen Gemeente Dalfsen opgenomen doelstellingen (zie [link Plan van Aanpak](#)) gekeken of het verzamelplan ook oplevert wat er van verwacht wordt. De mening van de indieners van plannen is hierbij betrokken. Ook is gekeken of er nog verbeterpunten zijn. Dit vooral ook omdat het proces is overgenomen van de gemeente Buren en hier misschien nog meer aan te passen is voor de gemeente Dalfsen. Het verkorten van de doorlooptijd van de aanvragen is hierbij een punt van aandacht.

Aanvragen en afhandeling 1e verzamelplan

In Bijlage 1 is het overzicht opgenomen van de aanmeldingen, de toetsing en verdere afhandeling. In totaal zijn 14 aanvragen voor deelname aan het verzamelplan ingediend tussen 13 mei en 30 juni 2014. Hiervan waren 11 plannen haalbaar en ook geschikt voor het verzamelplan.

Van de haalbare plannen zijn nog eens vier plannen afgevalen door:

1. de kosten en investeringen in de plannen die gedaan moesten worden waren op dit moment voor de aanvrager niet haalbaar
2. de aanvrager heeft niet op tijd aangegeven dat de hij door wenste te gaan (intentie overeenkomst niet op tijd retour). Deze aanvrager heeft daarna aangegeven niet verder te gaan met zijn plannen.
3. het plan is zo aangepast dat deze met een lichtere procedure te realiseren was en de aanvrager heeft natuurlijk voor dat traject gekozen.
4. het nog niet volledig genoeg aanleveren van benodigde stukken en onderzoeken om mee te gaan in het 1^e verzamelplan buitengebied.

Er zijn daarmee zeven initiatieven opgenomen in het 1^e verzamelplan dat binnenkort formeel in procedure gaat. Vooraf is aangegeven dat vijf initiatieven nodig waren voor een financieel haalbaar verzamelplan. Dit is met zeven dus gehaald!

Doelstellingen verzamelplan systeem

In het Plan van Aanpak Verzamelplannen is een aantal doelstellingen opgenomen voor het verzamelplan. Deze doelstellingen zijn hieronder opgenomen met daarbij een korte weergave van de gang van zaken in het proces van het 1^e verzamelplan en daarbij een aantal aandachtspunten.

Meer structuur in proces

Voor het verzamelplan wordt gewerkt met een vooraf afgesproken planning en proces. Deze is ook vooraf duidelijk gecommuniceerd naar aanvragers. (Infobijeenkomst, folder en inlegvel) Ook wordt na iedere stap aangegeven wat er in de volgende stap gebeurt en voor wanneer wie wat moet doen. De communicatie vindt plaats naar de aanvragers maar ook intern vanuit de coördinator naar de betrokken medewerkers.

Het verzamelplan heeft prioriteit ten opzichte van andere herzieningen van het bestemmingsplan in het buitengebied. Door het werken aan het verzamelplan tot nu toe is een gedetailleerder stappenplan

voor intern gebruik ontstaan waardoor ook de coördinatie en planning voor de werkzaamheden van volgende verzamelplannen inzichtelijker is voor betrokkenen en beter overdraagbaar is naar nieuwe medewerkers

Standaarden ontwikkelen

Op basis van de standaarddocumenten van de gemeente Buren zijn lopende het proces diverse standaarddocumenten gemaakt. Deze zijn voor het 2^e verzamelplan her te gebruiken en daarmee is de verwachting dat de 2^e verzamelplan ronde nog minder tijd gaat kosten.

De volgende standaarden zijn inmiddels gemaakt:

- Brief ontvangst aanvraag en betaling leges
- Een duidelijke checklist voor de kans van slagen en haalbaarheid
- Brieven kans van slagen (positief en negatief) (inclusief betaling leges vervolg)
- Advies B&W over haalbaarheid
- Brieven resultaat haalbaarheidstoets (inclusief betaling leges vervolg)
- Ontwikkelingsovereenkomst verzamelplan
- Brief toezending ontwikkelingsovereenkomst verzamelplan
- Standaard ruimtelijke onderbouwing verzamelplan Buitengebied
- Standaard voor Verzamelplan Buitengebied (Dezta plan)
- Standaard offerte verzoek voor tekenwerk verzamelplan

Volgen nog:

- Standaard Advies B&W start procedure ontwerp verzamelplan
- Brief informatie procedure verzamelplan voor aanvrager
- Standaard publicatie voor ontwerp verzamelplan
- Standaard brief over wel of geen zienswijzen en vervolg voor aanvragers verzamelplan
- Standaard brief informatie behandeling voor indieners zienswijzen (indien aan de orde)
- Standaard advies B&W voorstel vaststelling verzamelplan
- Standaard voorstel vaststelling verzamelplan gemeenteraad
- Standaard publicatie vastgesteld verzamelplan
- Standaard brief informatie over vastgesteld verzamelplan (aanvragers en evt. indieners zienswijzen)
- Standaard brief wel/geen beroep ingesteld aan aanvragers

Meer inzet medewerkers Ruimtelijke Ordening in het proces

In het proces worden de medewerkers Ruimtelijke Ordening nu al ingezet voor het verzamelen van gegevens, het standaardiseren van brieven, verzenden van brieven en overeenkomsten, en het invullen van standaard onderdelen van de ruimtelijke onderbouwingen. Dit is in goed onderling overleg met de beleidsmedewerkers gegaan die inhoudelijk verantwoordelijk zijn. Nu er meer standaarden zijn kan dit bij het 2^e verzamelplan waarschijnlijk nog verder uitgebouwd worden. Aandachtspunt hierbij is om op tijd met werkzaamheden te starten en daarmee de piekmomenten zowel bij medewerkers als beleidsmedewerkers te ontlasten. Door de ervaringen van het 1^e verzamelplanproces gaat dit waarschijnlijk bij het 2^e verzamelplan nog beter. Iedereen weet de 2^e keer beter wat de bedoeling is en wat de gang van zaken is.

Minder uren per initiatief

Het monitoren van de tijdsbesteding per initiatief is erg lastig nu eind 2014 het tijdschrijven is afgeschaft. Er kan dus geen cijfermatig overzicht worden gegeven van het aantal uren dat aan het verzamelplan/per initiatief besteed is.

Vooraf is ingeschat dat bij minimaal 5 initiatieven kostendekkend gewerkt kan worden en ook initiatiefnemers minimaal 30% goedkoper uit zijn. Nu sprake is van 7 initiatieven is deze doelstelling gehaald.

Vanuit de betrokken medewerkers en beleidsmedewerkers is aangegeven dat vooral in het voortraject en door gezamenlijke behandeling en verzending dit tijdswinst heeft oplevert. Vooral ook het gezamenlijk aanbieden van het principe besluit over haalbaarheid aan het college, het maken van één afspraak met de ervenconsulent voor de benodigde erfbezoeken, combinaties in (voor)overleg met

instanties, geeft dat er per verzoek aanzienlijk minder tijd hieraan besteed wordt. Ook voor externen (bijvoorbeeld de ervenconsulent) is dit prettig omdat zaken gecombineerd kunnen worden.

Door de verdere standaardisering van documenten en verdere uitwerking van het proces is de verwachting bij een 2e verzamelplan dat het aantal uren per initiatief nog verder af zal nemen.

Ontlasten bestuur

In plaats van 14 principe verzoeken die allemaal afzonderlijk naar B&W gaan is er nu slechts één advies over de haalbaarheid van de aanvragen bij B&W aangeboden. Ook voor het verdere traject zullen de zeven in het verzamelplan opgenomen initiatieven niet afzonderlijk naar het college en gemeenteraad gaan maar in één keer. Dit levert daarom zeker een ontlasting van het bestuur op.

Tot nu toe is er nog wel een aantal losse ruimtelijke procedures aan de gemeenteraad aangeboden sinds juni vorig jaar. Deze waren allemaal al in procedure (bestemmingsplan was al klaar) in juni 2014, dus voordat het 1e verzamelplan is gestart. Aanvragers kunnen zelf ook nog kiezen voor een projectafwijakingsbesluit. Ook is er nog een herziening in procedure die door de grote maatschappelijke impact niet geschikt is voor het verzamelplan Buitengebied. De verwachting is dat vanaf 2015 het aantal procedures, los van het verzamelplan, vooral voor de gemeenteraad (in het buitengebied) af zal nemen door toepassing van het verzamelplan.

Wel kan het college nog meer ontlast worden door nog minder losse principe verzoeken te hoeven behandelen (zie onderwerp meer grip op proces en werkvoorraad RO)

Snellere vergunningverlening

Het traject voor de afgifte van de vergunningen is nog niet gestart. Ook bij afzonderlijke herzieningen is de ervaring dat door tijdige afstemming met de vergunningverleners dit traject vlot afgehandeld kan worden. Dit punt wordt opgepakt zodra de zienswijze termijn voor het ontwerp verzamelplan is afgelopen.

Overigens hebben de meeste aanvragers waarvan de plannen zijn opgenomen in het 1^e verzamelplan op dit moment nog geen behoefte om op zeer korte termijn te starten met de uitvoering van hun plannen.

Duidelijk proces voor burger/aanvrager

Uit korte interviews met de aanvragers van plannen voor het verzamelplan is het volgende naar voren gekomen:

Argumenten om deel te nemen aan het verzamelplan zijn:

- Duidelijke planning, weet wanneer er wat van de gemeente kan worden verwacht en wanneer er zelf wat aangeleverd moet worden
- Financieel voordeel, waaronder ook meer spreiding in betaling leges.

Alle initiatiefnemers waarvan het plan nu is opgenomen in het verzamelplan hebben aangegeven het een goed initiatief van de gemeente te vinden.

Argumenten om niet deel te nemen of af te haken:

- Wil snel een principe uitspraak van het college: zoveel mogelijk duidelijkheid zo snel mogelijk (bijv. omdat men perceel aan wil kopen);
- Aanvrager wil niet afhankelijk zijn van plannen van anderen, zorg om proces
- Lang wachten tot bestemmingsplan wordt opgesteld -
- Vanwege omstandigheden worden plannen toch niet op korter termijn actueel. Investeren in aanpassing van de bestemming is daarom nog niet aan de orde.

Het proces wordt in zijn algemeenheid als goed en duidelijk beoordeeld. Er is nog wel een aantal verbeterpunten.

Verbeterpunten volgens aanvragers zijn:

Het late inzicht in de benodigde onderzoeken en totale kosten wordt als nadeel ervaren. Dit is nu pas duidelijk als al ¼ van de leges betaald is en er sprake is van een “rijdende” trein. Ook hierbij duidelijk aangeven wanneer welke kosten in rekening gebracht worden is een aandachtspunt.

Ook zijn de ontwikkelingsovereenkomsten niet vooraf doorgesproken met aanvragers. Dit gaf veel vragen en heeft geleid tot een aantal aanpassingen.

Opvallend hierbij was vooral de vraag om de termijn om de plannen uit te mogen voeren ruimer te maken. Dit omdat vrijwel alle aanvragers hun plannen niet per direct uit willen gaan voeren, maar dit wel al graag mogelijk willen hebben. Dit zodat zij op het moment dat zij daar aan toe zijn hun plannen dan wel snel kunnen realiseren.

Meer grip op proces en werkvoorraad Ruimtelijke Ordening

Voor het buitengebied zijn lopende het jaar (sinds juli 2014 tot februari 2015) nog 9 afzonderlijke principe verzoeken bij het college ingediend. Geen van deze verzoeken is op dit moment verder in het proces dan de aanvragen die meelopen in het verzamelplan. De snelheid van het verzamelplan is nog niet goed aan te geven. Het proces is efficiënter en pakt waarschijnlijk ook sneller uit dan een los verzoek.

Wel willen aanvragers niet al vooraf kiezen voor dit traject maar een duidelijk besluit van het college (bijv. omdat zij een perceel willen aankopen en de randvoorwaarden al duidelijk willen hebben)

Ook is een aantal plannen meegenomen van aanvragers die al een principe besluit van het college hadden. Zij hebben helemaal meegelopen in het proces, dit terwijl de haalbaarheid eigenlijk al getoetst was. Wel is hier vrijwel geen extra tijd mee gemoeid geweest. Het aanbieden van het alsnog meedoen met het verzamelplan nadat een principebesluit is genomen is goed om aan te blijven bieden. Dit voorziet in een behoefte (snel duidelijkheid van college, maar minder kosten voor de procedure).

Ook is het nu nog lastig dat er alleen voor het buitengebied het verzamelplan systeem is. Voor initiatieven in de kernen komen nog wel losse verzoeken binnen die ook door dezelfde mensen afgehandeld moeten worden. Hierdoor kan dan minder op de piekmomenten gestuurd worden en kan er soms sprake zijn van samenloop en druk op de planning van het verzamelplan. Zodra het bestemmingsplan voor de kernen geactualiseerd is kan hiervoor ook een verzamelplan systeem starten. Vaststelling van een bestemmingsplan voor de kernen is uiterlijk voorzien in juli 2017.

Verbeteringen en aanpassingen

Toets kans van slagen: kan sneller en effectiever!

De doorlooptijd van het verzamelplan en de toets kans van slagen kan effectiever en laagdrempeliger

In het 1^e verzamelplan werd deze toets uitgevoerd na de aanmeldtermijn in (mei/juni) van juli tot september. Het voorstel is nu om in de aanmeldtermijn een spreekuur te houden waarbij twee RO beleidsmedewerkers eventueel aangevuld met specialisten (milieu/verkeer e.d.) samen met de aanvrager in een gesprek de toets uitvoeren.

Na het gesprek kan de aanvrager aangeven of hij de toets kans van slagen schriftelijk vast wil laten leggen en zich daarmee aanmeldt voor het verzamelplan. Pas als de conclusies schriftelijk zijn vastgelegd worden de leges voor de toets kans van slagen in rekening gebracht.

Voordelen

- Kortere doorlooptijd kans van slagen.

- Meteen inzicht voor aanvrager, ook waarop getoetst wordt en waarom iets wel of niet kan of waar randvoorwaarden vandaan gaan komen.

- Aanvragers kunnen hun plan laagdrempelig laten toetsen.

Nadelen

Kwaliteit kan door snelheid iets minder zijn (er kan iets gemist worden door de snelheid).
Kans dat er veel “niet voldragen plannen” op spreekuur komen (kost tijd terwijl het niet door gaat en er geen inkomsten tegenover staan).
Geeft niet voor iedereen voldoende zekerheid (verzoek om een bestuurlijk “besluit”).

Voorstel is om dit bij het 2^e verzamelplan te testen en voor de start van het 3^e verzamelplan ronde te bekijken of dit werkt (korte interne evaluatie).

Aantal losse principe verzoeken en procedures proberen verder te verminderen (meer grip op werkvoorraad)

- Nog aantrekkelijker maken verzamelplan
 - o Doorlooptijd korter maken
 - Dit zou kunnen door twee maal per jaar een verzamelplan ronde te gaan doen. Dit geeft alleen meer druk op de organisatie en grotere kans dat het minimum aantal aanvragen van 5 niet gehaald wordt en er dan toch gewacht moet worden op de volgende ronde. De frequentie van 1x per jaar lijkt dus voldoende.
 - de doorlooptijd van een verzamelplan van aanvraag tot vaststelling kan wel korter worden. Dit wordt nu in ieder geval gedaan door de toets kans van slagen anders op te pakken.
 - o Realisatietijd voor de plannen ruimer maken (nu standaard binnen twee jaar)
 - mensen kunnen tijdig met het verzamelplan meedoen en daarom hun toekomstige plannen voor de komende jaren al mogelijk maken
 - o Nog meer communiceren over de voordelen van het verzamelplan
 - Doorlooptijd losse verzoeken en verzamelplan naast elkaar zetten
 - Ervaringen aanvragers naar buiten brengen (persbericht)

Duidelijkheid voor aanvragers nog verder verbeteren

- Bij de kans van slagen toets ook een globale kostenraming geven voor het gehele traject met daarbij ook aangegeven wanneer welke kosten betaald moeten worden (welk bedrag hoort bij welke stap)
 - Hiermee wordt eerder inzicht gegeven in de globale totaal kosten. Ook van de waarschijnlijk benodigde adviezen en onderzoeken. Dit kan op dat moment nog niet definitief aangegeven worden omdat uit het uitgebreidere haalbaarheidsonderzoek nog verdere onderzoeken kunnen komen. Ook kan het altijd zijn dat op basis van onderzoeken nog aanvullend onderzoek of maatregelen noodzakelijk zijn die meer kosten dan vooraf begroot.
- Duidelijke communicatie over inhoud ontwikkelingsovereenkomst – stap inbouwen waarbij concept ontwikkelingsovereenkomst aan de aanvrager wordt aangeboden.
 - Op deze manier kunnen opmerkingen en vragen voor definitieve ondertekening ondervangen worden.

Mogelijkheden onderzoeken om intern proces, formats e.d. nog meer de automatiseren

- Onderzoeken of Sharepoint hiervoor benut kan worden.
 - Dit moet nog nader onderzocht worden wat hiervoor de mogelijkheden zijn, maar via sharepoint zou dit wellicht nog een verbeterslag kunnen zijn om formats, stappen acties en planning van het verzamelplan voor iedereen inzichtelijk te ontsluiten in een speciale werkomgeving.

Conclusie

Het verzamelplansysteem werkt! De hiervoor aangegeven verbeterpunten worden doorgevoerd om het verzamelplan nog aantrekkelijker te maken. Daarmee kan het proces en de duidelijkheid naar de burger verder vergroot worden en ook de sturing op de werkvoorraad intern verbeteren.

Hoe verder:

Stappen en planning voor 2^e verzamelplan

De globale stappen en planning voor het 2^e verzamelplan wordt nu:

Mei – juni 2015 publicaties en spreekuren voor “toets kans van slagen”

Juli-september 2015 Haalbaarheidstoets - B&W besluit haalbaarheid

Oktober 2015 – januari 2016 verwerking in 2^e verzamelplan (inclusief uitvoering onderzoeken en rapporten)

Voorjaar 2016 formele procedure (start)

Voor zomer 2016 vaststelling 2^e verzamelplan door gemeenteraad

Verdere stappen

Bij de vaststelling van het 1^e verzamelplan in september komen we terug op de ervaringen met de formele procedure en worden eventuele verbeterpunten verwerkt in het formele proces voor het 2^e verzamelplan.

Vooruitlopend hierop kunnen we al wel met het 2^e verzamelplan starten.

Bijlage 1 Overzicht en afhandeling aanvragen

Projectlocatie	Principeverzoek	Omschrijving	kans van slagen	normaal/groot	plan haalbaar?	gegevens tijdig en volledig
Het lage veld 4	nee	herbouw en verplaatsing woning Het Lageveld 4	ja	normaal	Ja	Ja
Grensweg 13	Ja	schuur ombouwen tot seniorenwoning	ja	normaal	Ja	Ja
Venneweg 4	nee	splitsen van een boerderij in twee woningen	ja	normaal	Ja	Ja
Millingersteeg 1	Ja	realiseren van een 2e bedrijfswoning in een karakteristieke schuur	ja	normaal	Ja	Ja
Tolhuisweg 6	nee	het bestaande kantoor en kantine bestemmen als woning	ja	normaal	Ja	Ja
Ruitenveen 27	nee	het toepassen rood voor rood	ja	normaal	Ja	Ja
Dalmsholterweg 1a	Ja	de verbouw van het kantoor/bedrijfsruimte naar woning	ja	normaal	Ja	Ja
Korenweg 1	nee	uitbreiding van het groenrecyclingsbedrijf	ja	groot	Ja, onder voorwaarden	Nee
Gernerslag ong.	nee	nieuwbouw van een woning op basis van het wijkbeleid	ja	normaal	volgt andere (lichtere) procedure	
Marsweg 1b	nee	uitbreiding dienstenbedrijf als nevenactiviteit bij het agrarisch bedrijf	ja	groot	Stopt vanwege voorwaarden en kosten	
Vilstersedijk 13	Ja	het uitbreiden van de recreatieve functie	ja	normaal	Overeenkomst niet retour	
Korenweg ong.	nee	nieuwbouw woning	nee			
Doevelersteeg ong.	nee	nieuwbouw van 10 eco-recreatiewoningen	nee			
Welsummerweg 55	nee	ontwikkeling "Boerenerf" met nieuwbouw 6 wooneenheden ter vervanging van bestaande opstallen	nee			

